

PANDEMIPLAN

För Skinnskattebergs kommun

Fastställt av Kommunstyrelsen

2009-09-08

Skinnskattebergs kommun

Sammanfattning

Erfarenheter från tidigare influensaliknande pandemier talar för att alla samhällssektorer kommer att drabbas av en pandemi genom omfattande sjukfrånvaro bland de anställda. Arbetsgivaren inom viktiga samhällsfunktioner och tillika vårdgivaren inom hälso- och sjukvård, bör ha en beredskap och plan för hur verksamheten skall bedrivas inför ett pandemiutbrott.

Kommunen skall:

- skapa en god kunskap om risker och sårbarheter som kan påverka kommunens egna verksamhet och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa verksamhet som alltid måste upprätthållas.
- skapa en samlad bild av risker och sårbarheter inom det geografiska området och förbereda för krishantering inom kommunens geografiska område
- planera för hur risker och sårbarheter ska undanröjas eller minskas, samt planera för hur man ska hantera konsekvenserna av en extraordinär händelse
- verka inom sitt geografiska område för en samordning i arbetet med att identifiera samhällsviktig verksamhet utifrån underlag från aktörer inom området.

Planen baseras på följande underlag

- Beredskapsplanering för en pandemisk influensa: - nationella insatser, - underlag för regional planering, Socialstyrelsen, 2006 resp. 2007,
- Socialstyrelsen, arbetsfördelning under en pandemi 2009,
- Att planera inför en pandemi, Krisberedskapsmyndigheten, 2006
- Influensapandemiplan för Västmanlands läns landsting, 2006
- Epidemisk katastrofplan för Västmanlands län, 2006
- Underlag för rutiner kring omhändertagande av avlidna, SKL cirkulär 2005:52
- Inventering av behov av antivirala läkemedel inom kommunen inför en pandemisituation,
- Vägledning inför kriser del 2: att planera för en pandemi, KBM, 2008

Planen har utarbetats av
Monica Forsgren, Medicinskt ansvarig sjuksköterska
Marie Wennerström, Beredskapssamordnare

Pandemiplan för Skinnskattebergs kommun

Planens disposition/innehållsförteckning

1. Avsikt med planeringen
2. Planeringsförutsättningar
3. Mål avseende krishanteringsförmåga - kommunledning
och operativ förmåga i de utpekade samhällsviktiga verksamheterna
5. Skeden
6. Ledning, organisation, styrning m.m. skedesvis
6. Verksamhetsprioritering
7. Åtgärder för krisledning
8. Annan samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område
9. Personalplan
- 10 Hälsa/arbetsmiljö
11. Kommunikation

Bilagor

1. Förslag till arbetsgång
2. Hygienplan
3. Principer för brukare/vårdtagare med influensaliknande symtom
4. Lagar och föreskrifter
5. Lagstiftningsstöd för ickemedicinska åtgärder för att minska smittspridning vid en pandemi

Pandemiplan för Skinnskattebergs kommun

1. Avsikt med planeringen

- Målsättningen är att ha en samordnad handlingsplan för att kunna reagera flexibelt inför, under och efter en pandemi för att därigenom minimera effekterna för samhället, medborgare och anställda
- Kommunen ska så långt som möjligt genomföra verksamheter i normal omfattning men fokus är att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten.
- Kriskommunikationen måste förberedas och genomföras så att allmänhetens förtroende bibehålls samt även kan bidra till minskad smittspridning

2. Planeringsförutsättningar

- Tiden från att en ny virustyp först identifierats till dess att Sverige drabbas blir troligen kortare än vid tidigare pandemier. (cirka 3-4 månader)
- Pandemin pågår lokalt under ca 6 - 8 veckor
- 50 % av medarbetarna förutsätts att inte utföra arbete (egen sjukdom, sjukdom i familjen eller andra orsaker) under pågående våg i ca 2 veckor
- Sjukdomsvåg kan återkomma
- Sjukfrånvaron kommer inte att vara jämnt fördelad och inom viktiga nyckelkategorier kan alla på en arbetsplats vara frånvarande samtidigt
- Tillgängliga antivirala läkemedel tilldelas riskgrupper (svaga och svårt sjuka personer) och sjukvårdande personal
- Ett verksamt vaccin förutsätts kunna ge effekt lokalt först efter 3 - 4 månader efter pandemiutbrottet. Vaccinet är planerat att levereras under en 6-månadersperiod och ska räcka till hela landets befolkning. Liksom när det gäller antivirala läkemedel gäller principen att det är de med störst behov som får vaccin först.

3. Mål

Kommunledningens krishanteringsförmåga

Vad avser krishanteringsförmåga skall det inom verksamhetsansvar och det geografiska ansvarsområdet finnas en god förmåga att vid allvarliga störningar

- leda den egna verksamheten,
- fatta beslut inom eget verksamhets- eller ansvarsområde
 - sprida snabb, korrekt och tillförlitlig information till allmänheten och media samt
- vid behov kunna medverka samordnat med andra ansvariga aktörer och deras åtgärder.

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

Operativ förmåga i de utpekade samhällsviktiga verksamheterna

Vad avser operativ förmåga skall det inom verksamhets- eller ansvarsområdet finnas en god förmåga att snarast påbörja åtgärder för att hantera eller medverka i hanteringen av konsekvenserna av inträffade händelser, genomföra de åtgärder som krävs för att avhjälpa, skydda och lindra effekterna av det inträffade.

Samhällsviktig kommunal verksamhet i Skinnskattebergs kommun är: (utan inbördes ordning)

Förskola och skolbarnsomsorg
Skolverksamhet
Äldre- och handikappomsorg,
Kommunal hemsjukvård
Hemtjänst
Trygghetslarm inom särskilda boendeformerna och hemtjänsten
Hemgårdsköket
LC (krisledningsnämnd politiska sidan)
Informationsansvarig (ingår i LC)
Räddningstjänst
POSOM
VA
IT
Ekonomiskt bistånd
Renhållning

4. Skeden

Kommunens skeden

WHO: s faser

1.	Fas 1	<u>Uppskattad risk för pandemi: Osäker</u> Beskrivning: Inga av de influensavirus som cirkulerar bland djur har påträffats bland människor
	Fas 2	<u>Uppskattad risk för pandemi: Osäker</u> Beskrivning: Ett influensavirus som cirkulerar bland tama/vilda djur har orsakat infektion hos människor, och anses därför vara ett potentiellt pandemihot
	Fas 3	<u>Uppskattad risk för pandemi: Osäker</u> Beskrivning: ett influensavirus hos djur, eller hos djur/människor har orsakat sporadiska sjukdomsfall eller små utbrott bland människor, men har inte spridits tillräckligt, för att skapa utbrott på samhällsnivå.
2.	Fas 4	<u>Uppskattad risk för pandemi: Medel till stor</u> Beskrivning: ett influensavirus hos djur eller djur/människor smittar mellan människor och skapar utbrott på samhällsnivå.
3.	Fas 5	<u>Uppskattad risk för pandemi: Stor till säker</u> Beskrivning: Ett influensavirus hos djur eller djur/människor, smittar mellan människor i minst två länder inom en WHO-region.
	Fas 6	<u>Uppskattad risk för pandemi: Säker</u> Beskrivning: Pandemifas enligt fas 5, samt ytterliggare minst ett land i en annan WHO-region.
4.	Post-peak period	Beskrivning: Pandemin har sjunkit under peak-nivåer, dvs. kurvan över antalet insjuknande börjar gå nedåt.
	Post-pandemi period	Beskrivning: Influensa - aktiviteten har återgått till normala nivåer.

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

5. Ledning, organisation, styrning - skedesvis

Ledning

I samhällets krishanteringssystem är tre principer centrala:

- **Ansvarsprincipen** innebär att den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden också har motsvarande ansvar vid en kris
- **Likhetsprincipen** innebär att en verksamhets organisation och lokalisering så långt som möjligt ska överensstämma såväl i normala förhållanden som vid en kris
- **Närhetsprincipen** innebär att kriser ska hanteras på lägsta möjliga nivå i samhället

Regionalt (Landstingsövergripande)

Smittskyddsläkaren meddelar när t.ex. en influensaepidemi övergår till att vara en pandemi och den regionala sjukvårdsledningen startar sitt arbete.

Regionala sjukvårdsledningen samverkar med kommunens sjukvård och socialtjänst samt med länsstyrelsen för bedömning av vilka samhällsviktiga funktioner som skall skyddas med hjälp av antiviral medicinering.

Lokalt (inom kommunen)

Vid en omfattande pandemi hanteras händelsen som en extraordinär händelse som ställer särskilda krav på en samordnad kommunal krisledning, som finns beskrivet i ***"Plan för samordning av kommunens ledning vid extraordinära händelser inom Skinnskattebergs kommun."***

Kommunchefen eller motsvarande har ansvar för att verksamheten fungerar i krislägen.

- Verksamhetschef/motsvarande har ansvaret för sin personal.
- Krisledningsnämnden är beslutande i krislägen.

Medicinskt ansvarig sköterska (MAS) ansvarar för information från smittskyddsenheten och skall samarbeta med verksamhetens ledningsteam. Samarbeta med primärvårdens verksamhetschef gällande utökad hemsjukvård med hembesök.

Alla **verksamhetsansvariga** har alltså ett ansvar för hur verksamheten kan bedrivas under de förutsättningar som råder vid en pandemi.

Verksamhetschef/Enhetschefer i kommunen

- Ser över tillgången på vårdplatser
- Ser över tillgången på "extrapersonal"
- Aktualiserar planer om vårdhygien, (hygienombuden kan hjälpa till med informationen)
- Tar initiativ till rapportering från primärvården och sjukhusen av nyinsjuknade, beläggning och personal.
- Planerar för prioriteringar
- Följer tillgången av personal för samhällsviktiga funktioner.

- Modifiera planeringen efter pandemins förlopp.
- Kommun ska sätta tidigare planering i verket, såsom
 - minska planerad verksamhet
 - aktivera hembesöksgrupp tillsammans med primärvården för dem som är inskrivna i hemsjukvård och primärvård, samt personer som bor i särskilda boendeformerna i kommunen.

Som stöd för planeringsarbetet har Krisberedskapsmyndigheten utarbetat dokumentet "Att planera inför en pandemi – en vägledning för verksamhetsansvariga", som finns att hämta på www.krisberedskapsmyndigheten.se.

Skede 1 - bevakningsskede

- Ordinarie ledning.
- Kommunens ledningsgrupp ansvarar för planeringsarbetet.
- Kommunens informatör och medicinskt ansvarig sjuksköterska omvärldsbevakar och följer planeringen nationellt och regionalt. Samverkar med landsting och länsstyrelse.
- Delegationsordningar avseende personalbeslut överses och ev. kompletteras
- Information sprids internt genom arbetsgivarforum och ledningsgrupp.
- Information sprids externt via kommunens hemsida och 0222:an

Skede 2 - beredskapsskede

- Ordinarie ledning
- Skärpt omvärldsbevakning
- Räddningstjänsten skall omedelbart kunna aktiveras
- Ledningsgruppen ansvarar för förberedelserna. Som stöd kallas informatör.
- Informationsinsatser särskilt för kommunens anställda påbörjas
- Förberedelser för lokala (nöd-) kollektivavtal genomförs
- Resurser avdelas för personalplanering inkl. inventering av - och rekrytering för, tillfällig förstärkning. Förberedelser för ledning under skede 3 genomförs, bl.a. möjligheter till distansarbete.
- Om möjligt genomförs ledningsövningar och kompletteringsutbildning

Skede 3 - akuttskede

- Ordinarie ledning bibehålls så länge som möjligt. Krisledningsgrupp och Krisledningsnämnd hålls i beredskap.
 - Beslut om att extraordinär händelse föreligger ska kunna tas omedelbart
- Webbredaktör och IT-drifttekniker i beredskap 24 h/dygn
- Kommunens krisledningsgrupp aktiveras
- Informationsverksamhet centraliseras
- Krisledning inom sektorerna upprättas
- Krisledningsgruppen håller dagliga möten
- Eventuella beslut om ersättare/vikarie vid ordinarie chefs frånvaro tas
- Erforderliga tillfälliga förflyttningar av personal genomförs
- Beslut om stängning av verksamheter tas
- Rapportering dagligen - internt till kommunens krisledningsgrupp och externt till länsstyrelsen och smittskyddsmyndigheten

Skede 4 - återgångsskede

- Ordinarie ledning återtas efterhand
- Kommunens förstärkta ledningsgrupp övertar uppgifter från kommunens krisledningssgrupp vilken deaktiveras. Gruppen ansvarar för omvärldsbevakning, rapportering, samverkan, information och dokumentationssammanställning.

6. Verksamhetsprioritering

Kommunen skall planera för en period av 6-8v, och skall hantera en frånvaro om minst 25 % av de anställda. Pandemin beräknas nå kulmen under vecka två-tre och organisationen bör planera för upp till 50 % frånvaro av de anställda under dessa veckor. Se nedan,

Prioriterade områden inom kommunen är:

Förskola/skola
Hemsjukvård, hemtjänst, särskilda boendeformer
Information, IT
Krisledning
Kök
Räddningstjänst
Vatten och avlopp (VA), tekniska förvaltningen
Ekonomiskt bistånd

7. Åtgärder för krisledning vid Pandemi (allvarlig smitta)

Till ledningsfunktionen skall MAS, skyddsombud och ev. företagshälsovården knytas.

1. Upprätta kontakt med chef för enheterna eller dennes ersättare innan ställning tas till olika insatsåtgärder.

- Orsak till smittan
- Geografisk omfattning
- Beräknad tidsmässig omfattning
- Har verksamheternas krisledningsgrupp trätt i funktion
- Skall offentliga lokaler stängas
- Skall vår egen verksamhet planera för någon ”övergripande åtgärd”.

Ansvarig är (chefen för respektive verksamhet).

2. Upprätta kontakt med Informatör i krisledningsgruppen

- Har kommunens informationsorganisation trätt i funktion?
- Informera om större förändringar i egen verksamhet, som följd av smittan vilka kan medföra effekter för allmänheten
- Löpande information till egen verksamhet

- Planera för att kunna informera berörda/extern aktör om vad som gäller i den aktuella situationen och för att kunna besvara frågor med mera i direktkommunikation (stäm av med Informatören)

Ansvarig är NN (administrativ person)

3. Allmänna insatsåtgärder

- Kalla in personal
- Upprätta samband med viktiga aktörer som verksamheten samarbetar med
- Förutse störningar i leveranser och tjänster
- Skall skiftlistor upprättas?
- Förstärkning från andra verksamhetsområden?
- Skall polisen kontaktas (avspärning, bevakning vid ev. evakuering)?
- Dokumentera händelseförloppet och vidtagna åtgärder.

Ansvarig är MM (personalfunktion)

4. Minska smittspridningen på arbetsplatsen

Förebygg smitta

- Höj hygiennivån i gemensamma utrymmen som pentryn och toaletter
- Tvätta händerna ofta, använd desinfektionsmedel (handsprit)
- Regelbunden rengöring av ytor i gemensamma utrymmen
- Planera så att så få som möjligt blir utsatta för smittrisk
- Informera vart personal skall vända sig om de skulle få symtom på att de blivit smittade
-

Behövs skyddsutrustning

- handdesinfektionsmedel
- Andningsskydd skyddsklass FFP3, eller FFP2
- Skyddsglasögon
- Engångsförkläde, handskar

Ta hand om sjuka/vård av anhöriga

- Hålla kontakt med sjukskrivna eller andra som inte är närvarande på arbetsplatsen
- Kontakta anhöriga
- Möjliggör arbete hemifrån
- Se över om arbetstiderna kan göras flexibla (förhandla med fackliga org.).
- Överväg om det är möjligt för personalen att ta med friska barn till arbetsplatsen
- (barnomsorg och skola stängt).

Ansvarig är resp. arbetsplatsansvarig (chef/föreståndare)

5. Säkerställ personal för kritiska funktioner inom

Äldre- och handikappomsorg, skola , räddningstjänst osv.
= samhällsviktiga verksamhet.

Arrangera back-up

- Nyligen pensionerad personal
- Bemanningsföretag

Nyttja befintlig personal effektivare

- Omfördela arbetsuppgifter
- Omfördela personal från verksamhet som är nedprioriterad
- Möjlighet till arbetstidsförlängning
- Möjlighet att använda ev. beordring
- Möjliggör arbete hemifrån

Säkra försörjning av mindre kvalificerad arbetskraft

- Engagera tidigare anlitad extrapersonal
- Sök personal från arbetsförmedlingar, högskolor, övriga studerande
- Stöd från frivilliga organisationer eller andra frivilliga (FRG- ansvarig)

Se över behörighetskrav

- Vilka formella krav på kompetens inom verksamheten är gränssättande?
- Finns annan personal eller nästan färdigutbildad som kan utföra uppgifterna?
- Dispens från ansvarig instans.

Undvik nya risker för ohälsa

- Undvik fysiska möten (ersätts med andra former)
- Om möjligt låt personalen arbeta hemifrån
- Ordna så personal undviker att möta varandra i lokalerna, fikarum osv.
- Där personliga kontakter är nödvändiga, begränsa antalet kontakter.
- Så få som möjligt besöker eller vårdar samma personer
- Prioritering av personal bör göras i samråd med enhetschef, skyddsombud, samt Verksamhetschef, Medicinskt ansvarig sjuksköterska och skolsköterska där hälso- och sjukvård bedrivs.

6. Konsekvenser bl.a. att

Smittan kan finnas överallt där det finns människor. T.ex. en influensaepidemi sprids både via luften och genom direkt eller indirekt kontakt.

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

8. Annan samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område

Verksamhet

Sjuk- och hälsovård
Ambulansverksamhet
Läkemedelsdistribution
Polisverksamhet
Alarmering
Bevakningsverksamhet
Drivmedelsdistribution
Livsmedelsdistribution
Väghållning (vintertid)
Radio-, TV-utsändningar
Dagstidningar
Telefoni, Internet
Begravningsverksamhet

Finansiella tjänster
Vissa uh-/servicetjänster för samhällsviktig infrastruktur

Aktörer lokalt - exempel

Landstinget, Sjukvårdsrådgivning 1177
Landstinget
Apoteket AB, transportörer
Fagersta polisområde
SOS Alarm
Securitas,
Alla drivmedelsdistributörer, transportörer
ICA, Coop, grossister
Vägverket, entreprenörer
Teracom, SR, SVT, TV 4, Radio Västmanland
Fagersta Posten, Bergslagsbladet, 0222 an
Telia, m fl
Svenska kyrkan, Fonus, Runos
begravningsbyrå
Banker, värdetransporter
Ex: Skinnskattebergs energiunderhåll
vissa transportörer.

9. Personalplanering

Följande förberedelser genomförs senast under skede 1 - bevakningsskedet:

- Delegationsordningar avseende beslutsrätt för ersättare för ordinarie chef överses och kompletteras vid behov genom respektive nämnd
- Avtal avseende arbetstid, arbetstidsuttag, årsarbetstid, övertid, distansarbete, vilor, m.m. skall förhandlas med de fackliga organisationerna.
- Inventering av personella resurser och förstärkningsmöjligheter, tillfälliga dispenser m.m.

All personal som skall arbeta med insjuknande personer skall erbjudas antiveral profylax utifrån Smittskydds rekommendationer.

Enhetschef/motsvarande har för att upprätthålla verksamheten att beakta:

- Uthålligheten i den egna personalgruppen
- Influensainsjuknande i egna personalgruppen
- Rädsla i personalgruppen
- Möjlighet att kalla in pensionerad personal
- Möjlighet till arbetstidsförlängning
- Möjlighet att använda vårdpersonal som i kommunen numera arbetar med andra arbetsuppgifter
- Möjlighet att använda frivilligorganisationer
- Möjlighet att använda studerande
- Möjlighet att använda ev. beordring

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

10. Hälsa/arbetsmiljö

10.1 Bakgrund

Influensavirus tillhör normalt riskklass 2 enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter och EG-direktivet (AFS 2005:1, Direktiv 2000/54/EG). Sjukdomen är möjlig att förebygga med vaccin. Annan förebyggande medicinering finns. Normalt sker självläkning utan allvarliga men.

Om en helt ny influensastam uppträder kan dock klassificeringen bli högre.

En influensa A-infektion smittar genom de droppar som uppstår när en person hostar eller nyser (Fields Virology 2001). Studier med experiment har visat att enskilda personer även vid ett vanligt samtal kan bilda aerosol i hög grad.

I viss mån kan influensa spridas som kontaktsmitta (Fields virology 2001).

Influensaviruset överlever på ytor och textilier i upp till 48 timmar. Från förorenade ytor kan virus överföras till exempelvis händer, men på händerna avtar dock virushalten inom ett fåtal minuter

10.2 Arbetsmiljöansvar

Arbetsmiljöarbetet ska utföras av arbetsgivaren i nära samverkan med skyddsombud och arbetstagarerna. Företagshälsovården är en naturlig resurs i detta arbete.

Landstingets Smittskyddsläkare är också en resurs att ta hjälp av.

Arbetsgivaren ska fortlöpande undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att arbetstagarerna ska drabbas av pandemi. Även den psykiska påfrestningen ska bedömas.

Kunskaper om bland annat smittrisker, förhållningssätt och symptom är avgörande för att undvika smitta. Olika yrkesgrupper kan behöva olika kunskaper och information.

Rutiner för att ta hand om personal som insjuknar på arbetsplatsen skall finnas.

10.3 Antivirala läkemedel

Ansvaret för information om tillgång till vaccin och antivirala läkemedel har Socialstyrelsen/Smittskyddsläkaren

Prioritering och organisation vid vaccination

Staten har en s.k. pandemigaranti med vaccintillverkaren Glaxo Smith Kline, som garanterar Sverige tillgång till vaccin vid en pandemi.

För att uppnå en skyddande immunitet behövs troligen två vaccindoser, med ett intervall på åtminstone några veckor.

Smittskyddsläkare tillsammans med länsstyrelse och kommuner och utifrån nationella riktlinjer gör en inventering av personal inom samhällsviktig verksamhet och deras antal, samt har en plan för vilka grupper inom sjukvårdspersonalen som ska prioriteras. Med ledning av detta bör mer detaljerade planer utvecklas för att kunna vaccinera dessa grupper med kort varsel.

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

11. Kommunikation

Mål med informationen

Allmänheten - drabbade och övriga ska få relevant information om en pandemi från myndigheterna, främst Socialstyrelsen och landstingets Smittskyddsläkare. Man ska även få veta var man kan vända sig för att få olika slags information.

Kommunen ska stödja myndigheterna med att sprida denna information.

Kommunen ska fortlöpande informera allmänheten om hur sjukdomsläget påverkar möjligheterna till kommunala tjänster, (omsorg, skola, våghållning, avfallshantering m. m)

Kommunens anställda ska senast under skede 2 - beredskapsskedet, få särskild information om ovanstående och kommunens krisplanering.

Vilken information kan allmänheten behöva *inför* pandemin?:

- Vad en pandemi är och risk/sannolikhet för att olika smittor utvecklas till pandemier.

Bilaga 1

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

Förslag till arbetsgång inom respektive verksamhet/enhet inför en pandemi

ANALYSERA Vilka verksamheter måste alltid fungera utan avbrott eller ställer skärskilda krav på funktionalitet? Ökar/minskar behovet av – och efterfrågan på verksamheten under en pandemi?	Vad måste fungera i din verksamhet utan avbrott?	Se även p.3 i planen
AVGRÄNSA Avgränsning av vilka funktioner som inom respektive verksamhet kan antas vara särskilt kritiska vid en pandemi Beroendet av andra yttre verksamheter eller funktioner?	Vilka funktioner inom verksamheten är särskilt viktiga? t.ex. god allmänvård för de mest vårdkrävande	
MINIMERA Avgör vilken bemanning och övriga resurser som krävs för att de funktioner som har identifierats ska kunna fungera. Vilken är lägsta nivå av övriga resurser som krävs för att hantera de kritiska funktionerna?	Vilken är den lägsta nivå som verksamheten kan bedrivas på? Ex. s.k. helgbemanning, halverad styrka, indragen service m.m.	
PRIORITERA Rangordna verksamheten/enheterna sinsemellan	Ex. 1. Äldreboenden 2. LSS verksamhet 3. Dagvård/korttidsboende	
ÅTGÄRDSPLAN Hygienåtgärder inom resp. verksamhet/enhet	Minska riskerna för smittspridning på arbetsplatsen	Se bilaga 2 och 3
PERSONALPLANERING Se vägledning inför kriser del 2: att planera för pandemi KBM 2008	Utgå från 25 % upp till 50 % frånvaro efter ca 3-4v Org.för ev. distansarbete	
RAPPORTERING Rapportera till krisledningen i kommunen Extern och intern information	Rutin för daglig rapportering	

SKINNSKATTEBERGS KOMMUN

Hygienplan vid pandemiutbrott inom vård och omsorg

Bilaga 2

Vårdhygien syftar till att skydda såväl patienter som personal från smitta genom att tillämpa fastställda rutiner. Basala hygienrutiner i vården och adekvat skyddsutrustning ska tillgodoses. Lager av andningsskydd ska finnas till hands ute i verksamheterna.

För personal gäller följande:

- Basala hygienrutiner skall följas (se riktlinjesparmen, utarbetade av Mas och Vårdhygien)
- I situationer där man kommer i närkontakt med patienten (avstånd < 2m) i samband med undersökning, behandling och vård rekommenderas munskydd (klass 1R eller 2 R enl. SS-EN 14683 som skydd mot droppsmitta.
- I situationer där risken för aerosolbildning är förhöjd rekommenderas andningsskydd skyddsklass FFP3, eller FFP2 och skyddsglasögon/visir.
- Vistelse i rum där sugning av luftvägar, är aktuell i akut sjukdomsskede
- i samband med provtagning från nasofarynx
- i närkontakt med intensivt hostande patient
- vistelse i rum där influensapatient får andningshjälp av sjukgymnast eller annan behandling som medför risk för hosta (dessa medicinska åtgärder bör dock helst undvikas).
- Skyddsutrustning tas av i följande ordning; engångs plastförkläde, handskar, andningsskydd/munskydd, skyddsglasögon/visir. Handdesinfektion.
- Vid stänk/spill skall punktdesinfektion genast utföras. Använd alkoholbaserat yt- desinfektionsmedel. Vid större spill rengöring använd Virkon.
- Tvätt och avfall hanteras som vanligt
- Städpersonal kan arbeta enligt sedvanliga rutiner
- Riktlinjer för användning av andningsskydd och kirurgiskt munskydd kan behöva omprövas efter pandemins utveckling och kunskapen om influensans kliniska förlopp.

Monica Forsgren, Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Principen för vård av vårdtagare med influensaliknande symtom vid pandemi

Förutsättningarna för optimalt omhändertagande av sjuka vårdtagare är att så många som möjligt av de vårdtagare som uppvisar influensaliknande sjukdom vårdas och bedöms i hemmiljö.

Att resurserna finns inom **äldre- och funktionshindrade** för att vårda vårdtagare med influensaliknade sjukdom separerade från andra vårdtagare.

Att på alla nivåer planera så att fortsatt smittspridning om möjligt undviks.

Att alla medarbetare inom **äldre och funktionshindrade** i förväg har kunskap om sin roll och arbetsuppgifter vid pandemi.

Vid vård i egna hemmet/särskilt boendeform

- Vårdtagare ska använda engångsnäsdukar och instrueras att täcka mun och näsa vid hosta eller nysning. Näsduken kastas sedan i en medföljande plastpåse. Vårdtagare uppmanas att tvätta händerna, handsprit skall finnas tillgänglig vid pandemi och personalen skall bidra med instruktioner för handhygien.
- Vårdtagaren uppmanas att stanna inne i sitt hem/rum under smittsamhetsperioden under åtminstone sju dagar.

Hemtjänst

- Information till hemtjänstpersonal ges av enhetschef för densamme eller dess vikarie.
”Kitt” med personlig skyddsutrustning skall aktualiseras, se för övrigt kommunens riktlinjer för basala hygienrutiner.

Egenvård (information till kommunens personal gällande särskilda boendeformer och hemtjänst ges av tjänstgörande sjuksköterska. Personal och kommunens innevånare informeras av kommunledningen t.ex. Skinnskattebergs hemsida samt chef för respektive verksamhet.

- Hur skydda sig mot influensa?
- vaccination om tillgängligt
- tvätta händerna ofta. För handhygien bör om möjligt alkoholbaserad handdesinfektionsmedel användas, annars tvål och engångshanddukar
- hosta och nys på rätt sätt, i t ex pappersnäsduk
- se till att hygien hålls god i pentryn och toaletter
- var hemma från arbete, skola och förskola så länge du smittar
- undvik att ta folk i hand under influensatider och undvik folksamlingar
- egenbehandling, drick rikligt, vila
- stanna inomhus till sjukdomen går över (helst 7 dagar från symtomdebut).
- undvik rökning
- ta febernedsättande och smärtlindrande medicin vid behov
- Kontakta vården om:
- svåra symtom, t.ex. andningsbesvär
- ingen förbättring eller kvarvarande feber efter en vecka
- du tillhör riskgrupp och är ovaccinerad mot aktuell influensa

Monica Forsgren Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Hemsidor

www.msbmyndigheten.se (myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB))
www.krisinformation.se
www.smittskyddsinstitutet.se
www.sjv.se
www.sva.se
www.socialstyrelsen.se
www.av.se
www.smittskyddsenheten.nu
www.who.int/csr
www.promedmail.org
www.cdc.gov
www.lakemedelsverket.se

Lagar och förordningar

Lagar och förordningar m.m. som kan vara tillämpliga vid en pandemi:

Arbetsmiljölagen (1977:1160)

Epizootilagen (1999:657)

Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)

Lag om skydd mot internationella hot mot människors hälsa (2006:1570)

Kommunallagen (1991:900)

Livsmedelslagen (2006:804)

Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd

beredskap (2006:544)

Lag om skydd mot olyckor (2003:778)

Miljöbalken (1998:808)

Ordningslagen (1993:1617)

Sekretesslagen (1980:100)

Skollagen (1985:1100)

Smittskyddslagen (2004:168)

Socialtjänstlagen (2001:453)

Zoonoslagen (1999:658)

Förordningen (1985:796) med vissa bemyndiganden för Socialstyrelsen att meddela föreskrifter m.m.

Förordningen (1998:1513) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område

Förordning om beredskapspoliser (1986:616)

Arbetsmiljöverkets författningssamling 2005:1 (Mikrobiologiska arbetsmiljörisker – smitta, toxinpåverkan, överkänslighet)

Bilaga 5

Lagstiftningsstöd för ickemedicinska åtgärder för att minska smittspridning vid en pandemi

Nationell nivå:

Avspärrning av område vid samhällsfarlig sjukdom	Smittskyddslag 3 kap. 10 § Smittskyddslagen 8 kap. 12 §	Socialstyrelsen beslutar. Polismyndigheten lämnar biträde på begäran av Socialstyrelsen.
Karantän vid samhällsfarlig sjukdom	Smittskyddslagen 3 kap. 9 § Smittskyddslagen 8 kap. 12 §	Smittskyddsläkaren beslutar. Polis kan lämna biträde på begäran av smittskyddsläkaren.
Isolering	Smittskyddslagen 5 kap. 1, 3 §§ Smittskyddslagen 8 kap. 12 §	Länsrätten beslutar på ansökan av smittskyddsläkaren. Vid tillfällig isolering beslutar smittskyddsläkaren. Biträde av polismyndighet för att föra den som ska isoleras till vårdinrättning.
Förbjuda allmänna sammankomster och offentliga tillställningar	Ordningslagen 2 kap. 15 § Ordningslagen 2 kap. 22 §	Regeringen, eller berörd länsstyrelse efter bemyndigande från regeringen, beslutar. Polisen kan upplösa allmän sammankomst eller offentlig tillställning.
Stängning av arbetsplatser inklusive skolor och förskolor, även med omedelbar verkan	Arbetsmiljölagen 7 kap. 7 § Arbetsmiljölagen 9 kap. 5 §	Arbetsmiljöverket beslutar.
Stänga skolor, förskolor och andra institutioner i allmän regi	Ligger under myndigheternas allmänna ansvar Se även ovan	Myndigheten eller institutionen beslutar.